

เสียงธรรมจากห้อง “ครูเมตตาสมาธิ” วันเสาร์ที่ 25 พฤศจิกายน 2566

เรื่อง จิตที่มี ธรรมฉันทะ และ ธรรมापิสมัย

โดย อาจารย์ คณานันท์ ทวีโภค

กำหนดสติในความรู้สึกตัวทั่วพร้อม ผ่อนคลายร่างกาย กล้ามเนื้อทุกส่วน ปล่อยางตัดขั้นธ๕ จิตจดจ่ออยู่กับลมหายใจสบาย กำหนดลมหายใจเหมือนกับแพรวไหมพริ้วผ่านเข้าออก กำหนดรู้ในความสบาย ในความต่อเนื่องสั้นไหลของลมหายใจสบาย อารมณ์จิตเข้าถึงความเบาสบาย ความสงบ จิตสงบระงับ ทรงอารมณ์ในความผ่อนคลายในความสงบของสมาธิ กำหนดรู้ในความเป็นอนุเบกขารมณ วาญเนยต่อสิ่งที่มากระทบ ตาหูจมูกลิ้นกาย ไปจนถึงการปรุงแต่งภายในจิต สงบนิ่งผ่อนคลาย เมื่อจิตเราเข้าสู่ความสงบ กำหนดจิตของเราต่อไป ในความหยุด ในความนิ่ง จุดที่หยุดที่นิ่งเป็นเอกัคคตารมณ ปรากฏภูภพนิมิตแห่งกสิณจิตขึ้น **จิตคือกสิณ กสิณคือจิต** จิตคือเพชรประกายพริก จิตคือปฏิภาคนิมิต จิตคือจิตเดิมแท้อันเป็นประกายสร เห็นจิตสว่างเป็นเพชรประกายสร สว่างระยิบระยับ ทรงสภาวะแห่งจิตอันเป็นประกายสร จิตเป็นปฏิภาคนิมิต จิตเป็นเพชรประกายพริกไว้ จากนั้นขยายดวงจิตที่เป็นกสิณ เป็นปฏิภาคนิมิต กำหนดรู้ว่า จิตคือพลังงานแห่งความผ่อนคลาย จิตคือพลังงานแห่งความเป็นทิพย์ จิตมีพลังอย่างไม่ประมาณ ขยายขอบเขตของดวงจิตที่เป็นกสิณนั้นไปทั่วจักรวาลทั้งหมด ในภพแห่งการมีรูป คือวัตถุธาตุ ดวงดาว จักรวาล เอกภพ อนันต์จักรวาล อันประกอบไปด้วย ดวงดาราดวงดาวหาประมาณไม่ได้ จิตเราขยายขอบเขต ความเป็นปฏิภาคนิมิตไปทั่วจักรวาล ขึ้นชื่อว่ารูป ธาตุทั้งสี่ ดินน้ำลมไฟ สี่ทั้งเจ็ด ทุกสรรพสิ่งแสงสว่างแห่งดาวโลก รวมไปถึงจนกระทั่งถึงความว่างของอวกาศ ที่ว่างของอวกาศ ทุกสรรพสิ่งล้วนอยู่ในกสิณทั้ง ๑๐ กอง กำหนดจิตให้ทุกสรรพสิ่งทั่วจักรวาล จงปรากฏเป็นปฏิภาคนิมิต แม้นแต่เซลล์ แม้นแต่ผมขนเล็บฟันหนัง กระดูกโครงกระดูก ของเราเป็นกสิณ เป็นปฏิภาคนิมิต ทุกสรรพสิ่งทั่วอนันต์จักรวาลเป็นปฏิภาคนิมิต กำหนดว่า ธาตุทั้งสี่ ดินน้ำลมไฟ อากาศ ๑๒ ทั่วกายของเรานั้น เป็นหนึ่งเดียวกับกสิณ เป็นหนึ่งเดียวกับอนันต์จักรวาล ทำความรู้สึกทรงอารมณ์ ในสภาวะแห่งความเป็นทิพย์ของธาตุทั้งสี่ ชั้นธ๕ อนันต์จักรวาล เป็นหนึ่งเดียว เป็นพลังงานไปทั้งหมด

จิตคือกสิณ กสิณคือจิต กสิณคือจักรวาล ทุกสิ่งในจักรวาลล้วนเป็นกสิณ เป็นหนึ่งเดียวกับจักรวาล เป็นหนึ่งเดียวกับกสิณ ที่มีขอบเขตครอบคลุมทั่วอนันต์จักรวาล ทรงสภาวะเห็นกายของเรานั้นเป็นเพชรประกายพริก จิตเป็นเพชรประกายพริก ลอยอยู่ท่ามกลางจักรวาลอันเป็นเพชรประกายพริก เป็นปฏิภาคนิมิตไปทั้งหมด ความรู้สึกของเราเป็นหนึ่งเดียวกับจักรวาล เป็นหนึ่งเดียวกับธาตุทั้งสี่ เป็นหนึ่งเดียวกับกสิณสีกสิณแสง เป็นหนึ่งเดียวกับกสิณแสงสว่างแห่งดาวฤกษ์ เป็นหนึ่งเดียวกับที่ว่างในอวกาศ จักรวาลทั้งหลาย เข้าถึงความโปร่งกายพริก จิตของเราเป็นหนึ่งเดียวกับอนันต์จักรวาล ธาตุทั้งสี่ทั่วกายของเราเป็นหนึ่งเดียวกับอนันต์จักรวาล ธาตุทั้งสี่ ดินน้ำลมไฟ อากาศ ๑๒ เมื่อทรงในสภาวะแห่งกสิณ ก็สลายความเป็นธาตุ เข้าสู่ความเป็นพลังงาน จิตของเราเข้าถึงกำลังแห่งกสิณสูงสุด สว่างขึ้น เป็นประกายพริก เปี่ยมพลังขึ้น ทรงอารมณ์แห่งกสิณเต็มกำลัง จากนั้นกำหนดจิต เพิกกสิณ เพิกปฏิภาคนิมิต สลายกายทั้งหมด รูปทั้งหมด ธาตุทั้งหมด แสงสีทั้งหมด สิ่งที่เป็นรูป สลายให้ออกเป็นความว่าง เว้งว่างเปล่า ไม่มีขอบเขต ไม่มีประมาณ ขาวโล่งว่างไร้ธาตุดินน้ำลมไฟ ไร้วัตถุธาตุทั้งหลาย มีแต่ความว่างรูปมาน โล่งว่างอย่างไม่มีที่สุด ไม่มีประมาณ ทรงอารมณ์ในความว่าง สลายล้างการปรุงแต่ง การกระทบทางอายตนะ คือรูปรสกลิ่นเสียงสัมผัส สลายล้างสัญญาความทรงจำ ความรู้สึกอารมณ์ทั้งหลาย ไร้เหตุแห่งการปรุงแต่ง สลายเป็นความว่าง ทรงสภาวะเข้าถึงอรุณในกำลังสูงสุดแห่งอรุณสมบัติ

จากนั้นจึงกำหนดจิตต่อไป ขอบารมีพระพุทธร่องค์ทรงสงเคราะห์ ของจงปรากฏพุทธรณินิมิต พุทธบารมีของพระพุทธร่องค์ ปรากฏกลางจิตของข้าพเจ้าท่ามกลางความว่างเว้งว่างอันไม่มีประมาณ จิตของเรามีไตรสรณคณเป็นสรณะ เป็นที่พึ่งที่อาศัยตลอดชีวิต กำหนดจิตอธิษฐานเห็นดวงจิตเป็นแสงสว่าง พุ่งขึ้นไปบนพระนิพพาน แสงสว่างแห่งจิตก่อรูปเป็นกายพระวิสุทธิเทพ กายพระวิสุทธิเทพสว่างผ่อนคลาย ปรากฏอยู่บนพระนิพพานชัดเจน สำหรับท่านใดที่กำหนดจิต รวมจิตอยู่ในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธร่องค์ก็ดี เราก็ทรงอารมณ์เช่นนั้นได้เช่นกัน กำหนดจิต กำหนดรู้ว่าเมื่อไหร่ก็ตามที่เราขึ้นมาบนพระนิพพาน สามารถกำหนดทั้งในสภาวะที่เห็นกายของเราเป็นกายพระวิสุทธิเทพ กราบเบื้องหน้าพระพุทธร่องค์ ทุกๆพระองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นประธานก็ดี หรือสามารถที่จะกำหนดขึ้นมาบนพระนิพพานในสภาวะที่เรานั่งอยู่ในวิมานของตัวเรา บนพระแท่นในวิมานของตน ในสภาวะแห่งกายพระวิสุทธิเทพนั้น หรือบางคนก็กำหนดจิตทรงอารมณ์จิต เห็นจิตของเราเป็นดวงแก้วอยู่ภายในพระอุทเทยภายในอกของพระพุทธร่องค์ใดพระองค์หนึ่ง มีสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน เป็นต้น หากเราทรงอารมณ์เช่นนั้นอยู่ เราก็ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนสภาวะ ใช้สภาวะที่จิตของเรามีความแนบ มีความสบายแห่งจิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อารมณ์จิตที่เราพึงพอใจ คือ ธรรมฉันทะ แนบอยู่กับพระนิพพาน หรือแม้กระทั่งมีความรู้สึกที่เราทอดพระบาทของพระพุทธร่องค์อยู่ ใครที่ถนัดในอารมณ์จิตใดที่เป็นอุบาย น้อมใจของเราให้ตั้งมั่นพึ่งพอใจอยู่

บนพระนิพพานได้แล้ว เราก็จำอารมณ์นั้น ทรงอารมณ์นั้นเป็นความถนัด เป็นอารมณ์จิต ที่เป็นปัจเจกจัดตั้งเหมาะสมกับเรา เราก็ฝึกไปตามนั้น แต่หากบุคคลใดที่ต้องการความเชี่ยวชาญความถนัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พุทธภูมิเราก็มีความจำเป็นที่จะต้องฝึก ต้องลองปฏิบัติในทุกรูปแบบ

เหตุผลที่พุทธภูมิต้องฝึกกรรมฐานให้จบทุกกอง คือกรรมฐานทั้ง๔๐ กองกิติ มหาสติปัฏฐาน๔ กิติ มีความเข้าใจทั้งการฝึกสมถะไล่ขึ้นไปจนกระทั่งถึงอุปสมภาติ นับตั้งแต่ อานาปานสติ กสิณ จนถึงอุปยุท รวมไปถึงนัยยะวิธีการฝึกสมาธิในลักษณะต่างๆทุกประเภท เนื่องจากพุทธภูมิจำเป็นที่จะต้องทำหน้าที่ในการสั่งสอนมวลหมู่เวไนยสัตว์ เพื่อให้เข้าถึงมรรคผลพระนิพพาน ดังนั้น พุทธภูมิหรือพระโพธิสัตว์ จึงมีความจำเป็นที่ต้องฝึกในทุกชั้นตอน แต่สำหรับบุคคลที่เป็นสาวกภูมิ บุคคลนั้นเมื่อจับหลัก จับจุดได้ว่า จิตเราสัปายะกับธรรมเช่นไร สัปายะกับแนวทางในการปฏิบัติเช่นไร ปฏิบัติแล้วจิตมีความแนบ มีความพึงพอใจเกิดธรรมฉันทะ เราก็เน้นตรงจุดนั้น ที่ตรงจริตของเรา เหตุผลหนึ่งที่ต้องพยายามปฏิบัติจนก่อให้เกิดธรรมฉันทะ ก็คือ คำว่า **ธรรมฉันทะนั้นแปลว่าความพอใจในธรรม พื่อใจในการปฏิบัติ พื่อใจในอารมณ์พระกรรมฐาน** เมื่อไหร่ก็ตามที่ความรักความพึงพอใจปรากฏ ความเพียร ความขยัน ความไม่ฝืด ความหมั่นเพียรก็จะก่อให้เกิดขึ้นในจิตของเรา แต่หากเราปฏิบัติแล้ว จิตมันไม่เกิดความสัปายะ พื่อไม่สัปายะ มันไม่สบาย พื่อไม่สบายมันก็ต้องฝืนทำ ฝืนฝึก เพราะต้องฝืนใจทำ ฝืนใจฝึก มันก็ฝืนไปได้ไม่นาน พื่อฝืนไปได้ไม่นาน มันก็ออกจากการปฏิบัติ หลุดจากการปฏิบัติ แต่เมื่อไหร่ก็ตาม ที่ธรรมฉันทะ ความสบายความสุข ความพึงพอใจความชอบมันเกิด ความเพียรมันเกิดขึ้นเอง มันอยากจะทำปฏิบัติไปเรื่อยๆ เมื่อปฏิบัติไปมากเข้า อารมณ์จิตแนบก็เกิดขึ้น แนบในการปฏิบัติ แนบในวิปัสสนาญาณ จนรู้สึกว่าได้ ชาติไม่ได้ วันใดไม่ได้ฝึก วันใดไม่ได้ขึ้นมากกราบพระพุทธเจ้า วันใดไม่ได้สนทนาธรรม ไม่ได้ใช้ญาณเครื่องรู้คู่กับพระท่าน มันรู้สึกว่าได้ อะไรไปอย่างมาก

ดังนั้น เมื่อไหร่ก็ตามที่เราฝึกจนถึงขั้นสามารถสนทนากับครูบาอาจารย์ที่เป็นกายทิพย์ จะคุยกับพระท่านได้ก็ดี ญาณเครื่องรู้ปรากฏชัดเจน ประกอบในจิตเสมอทุกวันก็ดี เมื่อเกิดขึ้นเช่นนี้แล้ว เส้นทางแห่งมรรคผลพระนิพพานก็รวดเร็ว ตรงลัดตัดตรง เหตุเพราะว่า ใจของเรานั้นมีธรรมเป็นเครื่องกำกับ มีพระเป็นสรณะ พระท่านมาโปรด มาสั่ง มาสอน ตลอดเวลา ธรรมะเราก็ก้าวหน้าขึ้นมากขึ้น ด้วยเหตุนี้เมื่อไหร่ก็ตาม บุคคลที่เข้าถึงความพระอรียเจ้า เข้าถึงความ เป็นพระโสดาบัน คำว่าพระโสดาบัน แปลว่าผู้ไม่ถอยกลับ คำว่าไม่ถอยกลับนั้นก็คือ จิตไม่มีอารมณ์ความรู้สึกว่า พระนิพพานที่เราตั้งจิตปรารถนา เราเลิก เราไม่เอา เราพอละ เราไม่ปรารถนาพระนิพพานอีกต่อไป อารมณ์จิตเช่นนี้ ไม่มีในพระโสดาบันขึ้นไป จนกระทั่งถึงพระอรหันต์ ดังนั้นเมื่อไหร่ก็ตามที่ก้าวข้าม โคตรภูญาณ เข้าสู่ สภาวะแห่งความเป็นพระอรียเจ้า การถอยกลับ ย่อมไม่มี อุปมาเหมือนก้าวเข้าสู่มรรคเต็มตัว แต่หากเมื่อไหร่ก็ตามที่ใจเราพึงมาปฏิบัติ ใจเราเริ่มเข้าใจพระนิพพาน ฝึกมโนมยิทธิก็ดี เห็นพระนิพพานก็ดี เหมือนเราแหยเห่า แหยเข้าแหยออก หรืออารมณ์อยู่ในสภาวะแห่งความเป็นพระโสดาปฏิโมรรค ขาสองข้างคร่อมอยู่ทั้งสองฝั่ง ฝั่งหนึ่งเหยียบมาในแดนของพระอรียเจ้า ฝั่งหนึ่งเหยียบมาในแดนของปุถุชน แต่เมื่อไหร่ก็ตามที่ตัดสินใจก้าวเท้าอีกข้างหนึ่งจากปุถุชน เข้าสู่ความเป็นพระอรียเจ้า ตัดสินใจเด็ดขาดว่า ศีลบริสุทธิ์ ใจเราไปพระนิพพานแน่นอน เมื่อนั้นเราก็กลายเป็นผู้ไม่ถอยกลับ ดังนั้น ธรรมฉันทะ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เมื่อเข้าใจแล้วเราก็เพียรปฏิบัติ เฝินไฟหา ธรรมอันสัปายะกับตน อารมณ์จิตอันสัปายะกับตน อย่านไปคิดว่า เราจะไปปฏิบัติให้มันยาก ปฏิบัติยากต้องแข็งใจมาก ต้องฝืนใจมาก เมื่อต้องฝืนใจมากแข็งใจมาก มันก็แข็งใจฝืนใจไปได้ไม่นาน สุดท้ายก็เลิก แต่ถ้าเมื่อไหร่ธรรมนั้นปรากฏ สัปายะ อ่อนโยน นุ่มนวลประณีตเป็นสุข ปฏิบัติแล้วจิตเป็นสุข ใจเราเกิดความสุข เราก็ปรารถนาที่จะปฏิบัติในธรรมอันสัปายะนั้น ดังนั้นเมื่อเราเข้าใจเราก็จงพยายามก่อให้เกิด ธรรมฉันทะให้ปรากฏในจิตของเราให้ได้ ธรรมฉันทะนั้นไม่ว่าจะเป็นการที่จิตเรามีความเคารพรักในพระพุทธเจ้า นึกถึงยังธรรมฉันทะปรากฏในความรักต่อพระพุทธเจ้า ก็ทำให้จิตเราขยันที่จะทรงภาพพระโดยที่ไม่รู้เบื่อ จิตมีธรรมฉันทะในธรรม ปรารถนาที่จะให้ญาณเครื่องรู้ในธรรม มีธรรมะผุดขึ้นในจิต สม่่าเสมอ มีธรรมฉันทะในสิ่งขานุสติ มีความรักในครูบาอาจารย์ มีความรักในหลวงพ่อก มีความรักในหลวงปู่ เราก็มีอารมณ์จิตที่ปรารถนาจะทรงอารมณ์ ทรงภาพพระสงฆ์ ครูบาอาจารย์ของเราไว้เช่นนั้น

ดังนั้น เราหมั่นถามใจของเราว่า เรามีธรรมฉันทะเกิดใหม่ เพราะธรรมฉันทะนี้ในที่สุดก็จะก่อตัวขึ้นเป็น ธรรมาพิสมัย มีความรักผูกพันแนบแน่นอยู่ในธรรม อยู่ในคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอรียสงฆ์ มีธรรมาพิสมัยที่สูงที่สุด ก็ควรวางไปจนกระทั่งถึง มีธรรมาพิสมัยในพระนิพพาน ใจเราเด็ดเดี่ยวรักในพระนิพพานเป็นที่สุด แนบในพระนิพพานเป็นที่สุด ทรงอารมณ์เช่นนี้ปรากฏอยู่ได้มั้ย ตอนนี่ก็ให้ถามจิตของเรา ธรรมาพิสมัยปรากฏในจิตเรามั้ย มาเรียนอยู่ในห้องครู มีความตั้งใจตั้งใจ มีความตั้งมั่นบารมี ๓๐ ทศเต็มไหม มีอธิฐานบารมีตั้งใจว่า จะพยายามไม่ขาดฝึกทุกครั้งใหม่ หรือเริ่มเบื่อ เริ่มจิต ถ้าใจเราเริ่มเบื่อเริ่มจิต จิตก็ค่อยๆห่างไปธรรม ไหลไปในทางโลก ไหลมากเข้า มากเข้า ห่างมากเข้า ในที่สุดก็หลุดไปจากกระแสของมรรคผล กระแสของความเป็นพระอรียเจ้าในที่สุด ดังนั้นเรากำหนดจิต พยายามตั้งกำลังใจว่า ถ้าเราปรารถนาพระนิพพานเป็นที่สุด เราจะไม่หลุดจากความดี เราจะไม่หลุดจากความเพียร เราจะไม่หลุดจากความขยัน ในการฝึกในการปฏิบัติของเราแม้แต่น้อย กำหนดจิตตั้งกำลังใจให้ทั้งธรรมฉันทะ ธรรมาพิสมัยปรากฏ และจิตจะรู้เองว่าความแนบในพระนิพพาน ความแนบในวิปัสสนาญาณปรากฏ หากเราพิจารณาดูว่า เราอยู่ในห้องครูสมาธิ สิ่งสำคัญที่เราพึงรู้ก็คือ หากหน้าที่ของเรา เป็นไปเพื่อแบ่งปัน เพื่อถ่ายทอด เพื่อช่วยพระพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมะ เพื่อให้คุณธรรมศีลธรรมความดีมรรคผลปรากฏกับโลกสืบต่อไป ในเขตพระพุทธศาสนาขององค์พระสมณโคดม เมื่อหน้าที่เราต้องถ่ายทอดธรรมะออกไป ทำไมเราถึงถ่ายทอดธรรมะ เราทำเพราะอะไร เราทำเพราะตอบแทนความดีของพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอรียสงฆ์ ครูบาอาจารย์ เราทำเพราะเห็นประโยชน์ ว่าเมื่อธรรมนั้นก่อให้เกิดขึ้นในดวงจิตของบุคคลของมวลหมู่เวไนยสัตว์ บุคคลนั้นจะพ้นจากปวงอกุศลกรรม พ้นจากทุกข์ พ้นภัยแห่งนรก พ้นภัยแห่งอบายภูมิ เมื่อธรรมเข้าถึงดวงจิตของสรรพสัตว์ ความอาฆาตพยาบาทดับ

ไป กระแสกรรมที่ไปเกี่ยวเนื่องพาดพิงกับบุคคลอื่น ที่บุคคลนั้นอาฆาตแค้นจองเวรจองกรรม เป็นเจ้ากรรมนายเวร ก็ดับไปสิ้นไปเป็นโมฆะกรรม การเบียดเบียนในโลกก็ลดลง เมื่อคนเข้าถึงกุศลความดีมากขึ้น โลกก็ร่มเย็น ผู้คนเข้าถึงเมตตามากขึ้น โลกก็มีการเกื้อกูลสงเคราะห์ ช่วยเหลือเมตตาต่อกัน ความเร่าร้อนก็บรรเทาเบาบางลงจากโลก ธรรมเป็นประดุจน้ำทิพย์ที่ขัโหลมหั่งลงสู่ดวงจิตดวงใจของสัตว์ทั้งหลาย ดังนั้นการที่เราหั่งน้ำทิพย์อันสงบชุ่มเย็น ธรรมอันประณีต ธรรมอันเป็นเครื่องสงบระงับของจิต ในดวงจิตของสัตว์ ดวงจิตนั้นก็พลอยได้ลิ้มรสกระแสน้ำแห่งธรรม ที่พระพุทธองค์นั้นได้ทรงตั้งจิตตั้งใจเผยแผ่ไว้ด้วยความยากลำบาก ในการค้นหา สร้างบารมีจนเข้าถึงซึ่งสัมมาสัมโพธิญาณในที่สุด กำหนดจิตนิ่งใจของเรา ทำให้ไม่จำเป็นต้องต่อกรรม ทำให้ธรรมจึงสำคัญยิ่งกัโลกใบนี้ เมื่อมีธรรมโลกใบนี้ก็สงบร่มเย็น เมื่อผู้คนจิตใจเข้าถึงธรรม พลังอำนาจอันยิ่งใหญ่ อันเกิดขึ้นจากอภิญญาใหญ่ก็สามารถที่จะได้รับอนุญาตที่จะใช้การได้ เมตตาปรากฏต่อชนหมู่มากเมื่อไหร่ อภิญญาสมบัติที่เป็นอภิญญาสาธารณะก็จะปรากฏต่อชนหมู่มาก เมตตาเมื่อปรากฏต่อชนหมู่มาก เมตตาอันสามารถกลายเป็นปาฏิหาริย์ เป็นอภิญญาจิต เมตตาอภิญญาปรากฏขึ้น เริ่มจากจุดเล็กๆน้อยๆ ปาฏิหาริย์เกิดขึ้น ญาณเครื่องรู้ที่ไม่เคยปรากฏก็ปรากฏ จิตอันมีกำลังสงบระงับในความ โกรธหลง โทสะก็เบาบางสงบลงได้ เจโตปริยญาณ การหยั่งรู้ในวาระจิต ในกระแสความรู้สึกรักของบุคคลอื่น ก็ปรากฏขึ้น เมื่อไหร่ที่เราเข้าถึงเมตตาอันไม่มีประมาณ เมื่อจิตเราผ่องใส จิตเราเต็มไปด้วยความเมตตา จิตเราแผ่แสงสว่าง แห่งความสงบ ความปรารถนาดีออกไป เราก็ได้รับเมตตาตามหาานิยมจากทั้งคนทั้งสัตว์ จากทั้งเทพพรหมเทวา จากทั้งอมนุษย์ทั้งหลาย สิ่งนี้ก็คือปาฏิหาริย์เช่นกัน

เมื่อจิตเรามีความสงบเย็นผ่องใสเมตตา ยามที่เราบูชาพระบรมสารีริกธาตุ หรือพระธาตุใดก็ตาม กระแสจิตของเราเป็นกระแสพลังงานที่ส่งออก ฟอกธาตุชั้นดี ฟอกธาตุธรรม ธรรมธาตุทั้งหลาย พระบรมสารีริกธาตุทั้งหลาย เมื่อสัมผัสกับกระแสจิตอันเปี่ยมไปด้วยเมตตา ท่านก็แสดงปาฏิหาริย์แห่งพระธาตุ เปลี่ยนวรรณะใสบ้าง ขยายองค์ใหญ่ขึ้น เม็ดใหญ่ขึ้นบ้าง เพิ่มจำนวนบ้าง เสด็จมาเพิ่มบ้าง สิ่งนี้ก็เป็นปาฏิหาริย์ จริงๆแล้วอภิญญา ปาฏิหาริย์ทั้งหลาย ปรากฏกับเรามากมายหลายคน เพียงแต่เราอาจจะมองว่าสิ่งนี้เป็นเรื่องเล็กน้อยไป เราคิดว่า อภิญญานั้นจำเป็นที่จะต้องหาเห็นเดินอากาศได้ แสดงฤทธิ์ อิทธิฤทธิ์ทั้งหลายได้ แต่ที่จริงนั้น อภิญญาที่เป็นอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ทั้งหลาย พิจารณาดูให้ดีว่า หากเป็นปาฏิหาริย์เช่นนั้น กลับจะเป็นการที่จะไปกระตุ้นมานะทิฐิถือ การแข่งได้ใครดี การอวดตัวอวดตน กลายเป็นว่า อภิญญาที่ปรากฏนั้นเป็นเครื่องทำลายความดีของเราเอง ในที่สุดก็หลงติด ถูกอำนาจ ถูกอภิญญานั้นครอบงำจิตเราเอง แต่ถ้าเมื่อไหร่ก็ตามที่ปฏิบัติตามอภิญญาที่ปรากฏกับจิตของเรานั้น กลับเป็นไปเพื่อสนับสนุนธรรมะให้เจริญอกงามขึ้น สนับสนุนให้กำลังใจในการปฏิบัติของเราเพิ่มพูนขึ้น อภิญญาปาฏิหาริย์นั้น ก็เป็นปาฏิหาริย์อันปรากฏขึ้นจากการประพฤติธรรม เป็นอภิญญาปาฏิหาริย์ที่คู่ควรกับความดี เป็นอภิญญาปาฏิหาริย์ที่ไม่เสื่อมลง นี่คือสาเหตุที่ว่า อภิญญาของพระอรหันต์นั้น จะเป็นอภิญญาที่ไม่เสื่อม แต่อภิญญาของปุถุชนนั้น เป็นโลกียอภิญญาที่มีวันเสื่อม ดังนั้นเมื่อไหร่ก็ตามที่เกิดอภิญญาปาฏิหาริย์ ที่ส่งเสริมกำลังใจของเราในการปฏิบัติธรรม ทำความดี เราก็จงรักษาอภิญญานั้นไว้ ที่จริงแม้แต่การที่เราจะคิดขึ้นไปกราบพระพุทธเจ้าบนพระนิพพานได้ อันนี้ก็เป็นอภิญญา อภิญญาที่ใช้กายทิพย์ขึ้นไปกราบพระพุทธองค์บนพระนิพพาน คนทั่วไปไม่สามารถทำได้ แต่เราทำได้ การที่เราทำได้ เราทำเพื่อที่ว่า เราจะได้แนบ เราจะได้มันคงอยู่กับพระนิพพาน นี่ก็คือเป็นอภิญญาปาฏิหาริย์ที่ยังประโยชน์แห่งการประพฤติธรรม ไม่ได้เป็นไปเพื่อความเสื่อม ไม่ได้เป็นไปเพื่อการพอกกิเลส ไม่ได้เป็นไปเพื่อสร้างมานะ ดังนั้น การที่พระธาตุเสด็จเพิ่ม พระธาตุที่เราบูชาใสขึ้น พระธาตุที่เราบูชาใหญ่ขึ้น เมื่อปรากฏปาฏิหาริย์พระธาตุกับตน ใจเราก็งอยอยากผ่องใสขึ้น อยากปฏิบัติมากขึ้น สิ่งต่างๆเหล่านี้ เป็นกำลังแห่งพุทธานุภาพ ที่ท่านเมตตา มาสงเคราะห์เกื้อกูล มาเป็นกำลังใจเราน้อยๆ ให้ใจเรามีความอึดขึ้นมีความฟูขึ้น มีความยินดีในการปฏิบัติขึ้น และในขณะที่เดียวกันหากเราปฏิบัติธรรมไป กลายเป็นพระธาตุเสด็จหนี อันที่จริงก็คือว่า เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่า การปฏิบัตินั้นจิตเราเศร้าหมอง เราปฏิบัติผิด เรายังมีความ โกรธ หลงเพิ่มพูนขึ้น มีมานะทิฐิขึ้น พระท่านสังกตศีลหิธานไม่อยู่ด้วย ดังนั้นจุดนี้ก็เป็นเครื่องเตือนตนว่า เราต้องรักษาใจเราให้ผ่องใส ซึ่งสำหรับในหมู่คณะพวกเราหลายคน ในเรื่องของปาฏิหาริย์พระธาตุก็คิดในเรื่องของญาณกระแสธรรมที่ผู้รู้ปรากฏกำกับ อารมณ์แนบในวิปัสสนาญาณ ปรากฏกับหลายบุคคล หลายท่านแต่เดิมเป็นคนที่ไม่โง่ง่าย ปัจจุบันก็นิ่งสงบอุเบกขาได้มากขึ้น อารมณ์มีสภาวะอุเบกขารมณ์ปรากฏชัดเจน จิตไม่หวั่นไหวต่อสิ่งที่มากระทบ เมื่อไม่หวั่นไหวต่อสิ่งที่มากระทบ ปัญญาในการพิจารณา รวมถึงธรรมที่ผู้รู้ ธรรมที่ปรากฏอรรถาธิบายในเรื่องของกฎไตรลักษณ์ กิตติ ในเรื่องของกระแสธรรมที่มากกระทบกิตติ ปรากฏเป็นครูเป็นเครื่องสอนใจตนได้ ดังนั้น ก็ขอโมทนาสาธุกับหลายท่านหลายบุคคลที่ปฏิบัติ จนกระทั่งเข้าถึงอภิญญาปาฏิหาริย์ในธรรม ในกระแสที่ถูกต้อง ถึงเวลาที่ความดีเราถึงขั้นเมื่อไหร่ อภิญญาที่เป็นอิทธิปาฏิหาริย์ ก็จะปรากฏเอง ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ สิ่งสำคัญในการปฏิบัติ สิ่งสำคัญในการเป็นครูสมาธิ ไม่ว่าจะเราจะเป็นครูสมาธิโดยใช้เมตตาสมาธิไปเสริมในสายปฏิบัติใดก็ตาม ถึงเวลาที่เรานำไปใช้ กำลังใจที่เราไปใช้นับตั้งแต่สมณะ ไล่เข้าไปถึงอิทธิวิธีปาฏิหาริย์ต่างๆ กำลังใจที่เราตั้งไว้ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เจตนาในการใช้เราต้องทบทวนพิจารณาในจิตเราเสมอ กำลังใจที่เราสอนสมาธิเพราะปรารถนาให้ผู้ฟังนั้น ได้เข้าถึงมรรคผลพระนิพพาน เข้าถึงความดี เข้าถึงความสงบ เข้าถึงสติ เข้าถึงสมาธิ เข้าถึงปัญญา จนเข้าถึงความรู้แจ้งในพระนิพพานเป็นที่สุด ไม่ใช่ว่าการสอนของเราหรืออธิบายธรรมะของเราเป็นไปเพื่อความอวดรู้อวดภูมิ แสดงความรู้ว่า ฉันก็รู้นั่นก็แน่ ธรรมะที่ออกมาเป็นธรรมะจากจิต เป็นธรรมะที่ถ่ายทอดจากจิตสู่จิต ธรรมะที่ถ่ายทอดเป็นธรรมะที่ถ่ายทอดจากพระพุทธองค์ ถ่ายทอดจากสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เมื่อใดที่กำลังใจของเราตั้งมั่นได้เช่นนี้ได้ตลอด ถึงเวลากระแสแห่งพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ กระแสแห่งพระนิพพาน กระแสแห่งเทพพรหมเทวา ก็รับรู้เชื่อมโยง สงเคราะห์เกื้อกูลเราเสมอในทุกครั้งแห่งการสอนของเรา หรือแม้แต่พิธีกรรมพิธีการต่างๆที่เราจำเป็นที่จะต้องเชื่อมกระแส ไม่ว่าจะเป็นการสวดมนต์กิตติ ไม่ว่าจะเป็นการพิธีกรรมพิธีกรรมใน

การบวงสรวงต่างๆก็ดี ในการอัญเชิญในการชุมนุมสังคีตสังคีตทั้งหลาย ในการน้อมกระแสดมมา ในวาระต่างๆก็ดี หากกำลังใจเราถูกต้อง สังคีตสังคีตของท่านเทวพรหมทั้งหลายท่านคุ้มครองท่านก็คุ้มครอง ท่านก็เกื้อกูล ท่านก็สังเคราะห์เป็นที่อัศจรรย์ ดังนั้น กำลังใจเราถูก จิตเราแนบธรรมมาพิสมัยปรากฏ ค่อยๆใช้ปัญญาพิจารณาว่า อันที่จริงแล้ว อภิญญาปาฏิหาริย์เคยเกิดขึ้นกับเรามากี่ครั้งก็หน หากนับให้ละเอียด เราจะค้นพบว่า อภิญญาต่างๆเกิดขึ้นจนแทบจะเป็นเรื่องปกติสำหรับเรา ดังนั้นเมื่อไหร่เข้าถึงความเป็นธรรมดา เข้าถึงความเป็นปกติ ก็แปลว่าอภิญญาปาฏิหาริย์ทั้งหลายเกิดกับเรา เป็นสภาวะที่ทรงตัว เราทรงอารมณ์ได้ เราทรงสภาวะจิตได้ เราทรงอารมณ์พระกรรมฐานได้ เราทรงอารมณ์พระนิพพานได้ ฉะนั้นสมาบัติ อภิญญาสมาบัติ มรรคผลทรงตัวในจิตเรา กำหนดพิจารณาในเหตุการณ์ ในประสบการณ์ของตัวเอง น้อมจิตพิจารณาให้ภาพเหตุการณ์ต่างๆผุดปรากฏขึ้น ทุกครั้งที่ผุดปรากฏให้จิตแล้วมีกำลังใจ ให้จิตเรามีความรู้สึกสำนึกขอบคุณในกำลังของพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ เทพพรหมเทวา ครูบาอาจารย์ที่สังเคราะห์ จิตเรายังอึมอึม ยิ่งเต็มอึมยิ่งมีกำลังใจในการปฏิบัติ ทั้งส่วนตนคือเพื่อมรรคผลพระนิพพาน ทั้งส่วนรวมคือปรารถนาให้ เมตตา ธรรมะ มรรคผลปรากฏเพิ่มพูนมากมายต่อโลก ต่อดวงจิตทั้งหลาย ให้เกิดความสงบร่มเย็น ให้เข้าสู่ยุคขาววิไล

กำหนดพิจารณาอยู่บนพระนิพพาน เหตุการณ์เรื่องราวประสบการณ์ของเราเอง เป็นปัจเจกจิตตั้ง หากเป็นไปได้ก็จงจดบันทึก จดจำแบ่งปันประสบการณ์เรื่องราวต่างๆ ในกาลยามชน ในกาลยามมิตรที่สามารถเข้าใจและเข้าถึงได้ จำไว้เสมอว่า บุคคลทั่วไปนั้นยอมเอาตนเป็นที่ตั้ง ตัวเองทำไม่ได้ก็คิดว่าคนอื่นจะทำได้ แต่เราเองจงคิดเสมอว่า และสิ่งใดที่ผู้อื่นทำได้ เขามีมือมีเท้าเหมือนกัน เขาเริ่มจากศูนย์ เริ่มจากไม่รู้เหมือนกัน เขายังเข้าถึงได้ เราก็ต้องมีความเพียร มีความตั้งมั่น เพื่อให้เข้าถึงให้ได้ด้วยเช่นกัน ความมุ่งมั่นความเพียร ความสม่ำเสมอจะทำให้เกิดขึ้นในจิตของเรา ความมุ่งมั่นเรามีเท่าไร ความเพียรเรามีเท่าไร ความสม่ำเสมอ เสมอต้นเสมอปลายเรามีเท่าไร สิ่งนั้นเป็นเครื่องวัดว่า บุคคลใดจะก้าวหน้า บุคคลใดจะเจริญในธรรม พิจารณาทรงอารมณ์ไว้ ให้ภาพเรื่องราวเหตุการณ์ สถานการณ์ที่เป็นอภิญญาปาฏิหาริย์ผุดปรากฏขึ้นในจิต ให้จิตบันทึกเพื่อเพิ่มความศรัทธา เพิ่มกำลังใจ เพิ่มธรรมฉันทะ เพิ่มธรรมพิสมัยในจิตของตน จงใช้ปาฏิหาริย์ จงใช้เรื่องราวเหตุการณ์นี้เป็นกำลังใจ เราปฏิบัติจนมาถึงขั้นนี้ได้ ในขณะที่ปุถุชนคนทั่วไปอีกมากมายมหาศาล ยังไม่เคยสัมผัส ยังไม่เชื่อว่าปาฏิหาริย์มีจริง เรามีเมื่อเข้าถึงแล้ว ได้สัมผัสแล้ว ได้ปฏิบัติจนเห็นแจ้งเห็นจริงว่า การฝึกจิตนั้น การปฏิบัติธรรมนั้นมีผลจริงดังนี้ เราจึงสามารถพูดได้เต็มปากว่า ท่านจงมาดูเถาะ ธรรมนี้เป็นปัจเจกจิตตั้ง ธรรมนี้เป็นธรรมอันไม่จำกัดกาล นึกถึงเมื่อไหร่ ภาพเหตุการณ์ กระแส กำลังแห่งเหตุการณ์ แห่งอภิญญาจิตนั้นก็กลับมาที่จิตของเราได้ จิตสังคีตสังคีต วิตุสังคีตสังคีตได้เพราะจิต สดท้ายทุกสรรพสิ่งรวมลงที่จิต บรรจุมรรคผลที่จิต ไม่ใช่ที่วัตถุ เข้าถึงความบริสุทธิ์ของจิต จดจ่อที่แก่นแห่งธรรม คือปฏิบัติที่จิต ถ้ายทอดธรรม ถ้ายทอดจากจิตสู่จิต จิตเป็นใหญ่ จิตเป็นประธาน จิตอยู่เหนือกาย จิตอยู่เหนือกาลเวลา จิตอยู่เหนือสรรพสิ่งทั้งหลาย จิตหลุดพ้นจากแรงดึงดูดของภพภูมิทั้งหลาย และอภิญญาปาฏิหาริย์สูงสุดก็คือ นำจิตดวงนี้เข้าถึงซึ่งพระนิพพาน สิ้นจากอภิญญาสังคีตทั้งปวง จิตหนึ่งเข้าถึงธรรมะที่ละเอียดลึกซึ้งประณีต จิตเข้าถึงสภาวะธรรมที่ละเอียดประณีตขึ้น น้อมจิตกราบสมเด็จองค์ปฐม พระพุทธเจ้าทุกๆพระองค์ เทพพรหมเทวาครูบาอาจารย์ ท่านผู้มีพระคุณทุกท่านทุกพระองค์ แยกอาทิสมานกายกราบทุกท่านทุกๆพระองค์

จากนั้นแผ่เมตตาลงมาทั่วอันตจักรวาล ทุกภพทุกภูมิ นับตั้งแต่รูป พรหมโลก อากาศเทวดา รุกขเทวดา กุมเทวดา สรรพสัตว์มนุษย์ผู้มีชั้น ๕ ทั่วอันตจักรวาล โอปปาติกะ สัมภเวสี เปต อสุรกายและ นรกทุกขุม ๓๗๗ ภูมิ แผ่เมตตาเปิดโลก เปิดจักรวาล เปิดอันตจักรวาล จิตเข้าถึงความสว่าง แผ่เมตตาผ่านกระแสจิตในอารมณ์พระนิพพาน อันสิ้นอาสวะกิเลสทั้งหลาย อันไร้ซึ่งอคติทั้งหลาย แผ่เมตตาสว่าง บริสุทธิ์ผ่องใส อาทิสมานกายของเราสว่างเจิดจ้าอย่างยิ่ง จิตรู้ตื่นในธรรมอย่างยิ่ง กระแสแห่งแจ้งในศกยภาพของจิตที่บริสุทธิ์ จิตอันฝึกมาดีแล้วอย่างยิ่ง กำลังจิตกำลังใจเปี่ยมล้น ตั้งใจว่า นับแต่นี้ทุกกรรมฐานเป็นกรรมฐานเต็มกำลัง ทุกอารมณ์จิตในการปฏิบัติทรงในอารมณ์สูงสุดที่เราทำได้ ทุกอารมณ์การปฏิบัติอารมณ์พระกรรมฐานที่เราเคยเจริญได้ดีแล้ว เราปฏิบัติได้ทรงตัวเสมออย่างอัศจรรย์ จากนั้นน้อมจิต พุ่งอาทิสมานกายกลับมาสู่กายเนื้อ น้อมกระแสพระนิพพานลงมาสู่โลก ลงมายังดวงจิตของภิกษุสงฆ์ทุกคน น้อมกระแสพระนิพพานลงมายังวัด สถานปฏิบัติธรรม พระพุทธรูป พระบรมสารีริกธาตุ พระธาตุ พระธาตุเจดีย์ พระบรมเจดีย์ สังคีตสังคีต พระเครื่อง ของจะมีกำลังแห่งความบริสุทธิ์ของพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ ขอกระแสผลพระคุณพระคุณของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอริยเจ้าทุกๆพระองค์ ของของเหล่าเหล่ามาสู่พุทธบริษัท ๔ ภิกษุสงฆ์ทั้งปวง กระแสผลพระคุณ พระคุณธรรมอันตรงต่อพระนิพพาน ธรรมอันเป็นธรรมอันเที่ยงแท้ต่อพระนิพพาน ธรรมอันเป็นเครื่องดับความเร่าร้อนของโลก กระแสคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม กระแสแห่งบุญทั้งหลาย จงเหล่าเหล่าเหล่าสู่ทุกดวงจิต รวมถึงดวงจิตดวงวิญญาณทั้งหลายที่เดือดร้อน ที่ยังเร่าร้อน ที่ยังหิวโหย ก็ขอให้กระแสบุญจากพระนิพพานลงมาโปรดสรรพสัตว์ทั้งหลายอย่างไม่มีประมาณเหล่านี้ กระแสจิตของเราสว่างขึ้น กายเนื้อกายทิพย์ กายเนื้อปรากฏความสว่าง ผมนขนเล็บพื้นหนึ่งสว่างเป็นแก้วประกายพริ้ว โคร่งกระดุกใสเป็นแก้ว เส้นเอ็นเส้นเลือดกล้ามเนื้ออวัยวะต่างๆ สว่างใสเป็นแก้วประกายพริ้ว กายเนื้อของเราปรากฏแสงรัศมีเป็นสีรุ้งออกมาทั้งเจ็ดสี โบนหน้าเอิบอิมผ่องใส ชำระล้างโรคภัยไข้เจ็บออกจากกายและจิต จากนั้นน้อมจิตโมทนาสาธุกับครูเมตตาสมาธิ ภิกษุสงฆ์มิตรเพื่อนที่ปฏิบัติธรรม เพื่อนที่ส่งต่อการปฏิบัติเผยแผ่ธรรมะของพระพุทธเจ้า น้อมจิตน้อมใจโมทนาซึ่งกันและกัน จากนั้นกำหนดจิตตั้งใจว่า เราจะเขียนแผ่นทองอธิษฐานพระนิพพานสม่ำเสมอ ตั้งใจว่า เราจะเขียนให้ได้ทุกครั้งที่เราจิตขึ้นบนพระนิพพาน จะวันละ ๓ รอบ โดยรวบรวมเขียนในครั้งเดียวในแต่ละวันก็ได้ หรือขึ้นปุ๊บเขียนปั๊บก็ได้ อย่างน้อยวันละ ๓ ครั้ง หรือตั้งใจให้ได้เดือนละ ๑๐๐ แผ่น กำหนดจิตเพื่อให้จิตของเรานั้น มีเป้าหมายมีความตั้งมั่น มีความสม่ำเสมอ มีความเพียร เป็นอันสงบที่ยังตอกย้ำให้ใจของเรานั้นคงในพระนิพพาน

สำหรับวันนี้ก็ขอโมทนาบุญกับทุกคนที่ตั้งใจปฏิบัติ หลายคนก็เข้าถึงสภาวะแห่งการปฏิบัติที่ละเอียดขึ้น สูงขึ้น ก็ขอให้มีความเพียรโดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติ อาจารย์พยายามทำให้ดูเป็นตัวอย่าง หากไม่ติด ธุระอะไร อาจารย์ก็สอนทุกครั้ง จริงๆคนเรียนเป็นคนสบายไม่ลำบาก คนสอนเหนื่อยกว่า แต่อาจารย์ก็ไม่ทิ้งความเพียรที่จะทำหน้าที่นี้ ดังนั้นเราเป็นศิษย์ เราพยายามที่จะมีความเพียร มีความตั้งมั่น ก็ขอเล่าเสริมในเรื่องทางโลก ความตั้งมั่นตอนนี้มีกรณีหนึ่ง มีหญิงสาวชาวจีน บันจักรยานเป็นระยะทาง ๒๕๐๐ กิโลเมตร ใช้เวลา ๓๕ วัน เพื่อมาขอเรียนวิชามวยไทยกับบัวขาว ลองคิดเอาว่า เขาเป็นผู้หญิงตัวคนเดียว เดินทางไกล ด้วยความมุ่งมั่นขนาดนี้ เพื่อมาขอฝึกวิชา ลองคิดเอาว่า เรามีความมุ่งมั่นแค่ไหนในการฝึกสมาธิ เรามีความมุ่งมั่นแค่ไหนในการฝึกวิชา สมัยอาจารย์ฝึกวิชา อาจารย์อยู่ไกลแค่ไหน มุ่งมั่นไปเรียนด้วยตัวเอง ไปไม่ใช่ครั้งเดียว ไปเป็น ๑๐ ครั้งจนกระทั่งเก็บวิชาได้หมด ถึงเวลาเมื่อพระท่านตามให้ไปเรียนที่ถ้ำวัวแดง ไม่รู้จักว่าถ้ำวัวแดงอยู่ไหน ในจิตมีแต่ความมุ่งมั่น เดินทางเข้าป่าเข้าเขาอันทุรกันดาร ใช้เวลาไปเรียนมาเป็นปีๆ ยอมตัดทิ้งที่บ้าน ยอมตัดทิ้งทางโลกทั้งหมด เพื่อฝึกวิชา ถึงได้วิชาทั้งหลายมา

ดังนั้นขอบอกเลยว่า คนในยุคปัจจุบัน หรืออย่างพวกเราที่มาเรียนวิชาสบายอย่างยิ่ง ป้อนกันถึงปากอย่างที่ครูบาอาจารย์หลายท่านพูดถึง ดังนั้นเราลองดูหญิงสาวชาวจีนที่เขาเดินทางด้วยความมุ่งมั่น ความยากลำบาก ความเหน็ดเหนื่อย ระยะทาง มาในถิ่นในเขตในเมืองที่ไม่รู้จัก ภาษาไม่ได้แน่นอน จิตเขามีความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยวแค่ไหน แล้วจิตเรามีความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยวแค่ไหนไม่ต้องขนาดเขา เอาให้ได้สักหนึ่งในร้อยก็พอ ดังนั้นจงมีความมุ่งมั่น **เมื่อไหร่ที่จิตมุ่งมั่นแรงกล้าสูงสุด จิตจะรวมเป็นเอกัคคตารมณ์ เมื่อไหร่ก็ตามจิตมีความมุ่งมั่น มีความเด็ดเดี่ยวสูงสุด เทวดาพรหมท่านเห็นท่านจะสงเคราะห์** ฟังคำอาจารย์เอาไว้ อันนี้คือสิ่งที่ฝากไว้ให้เราคิด เพิ่มพูนกำลังตรงจุดนี้ได้มากเมื่อไหร่ การปฏิบัติเราจะยิ่งรุดหน้าขึ้น สำหรับวันนี้ก็ฝากไว้แต่เพียงเท่านี้ พรุ่งนี้เราก็เรียนในห้องเมตตากรมณต่อ พรุ่งนี้อาจารย์ในระหว่างวันก็มีสอนคอร์ส Ultimate Healer แต่เย็นก็สอนต่ออีก อันนี้ก็เพื่อความสม่ำเสมอ เพื่อความเพียร เพื่อสัจจะ เพื่อบารมี ของเราก็พยายามทรงอารมณ์ไว้ให้ได้ เพิ่มความมุ่งมั่น พบกันใหม่สัปดาห์หน้า ขอให้ทุกคนมีความเพียรที่ถึงพร้อม มีทิพยจักขุญาณที่ชัดเจนแจ่มใส มีความตั้งมั่น มั่นคงในพระนิพพาน สำหรับวันนี้สวัสดิ์